

GIẢI THOÁT LÀ MỘT HÀNH TRÌNH BUÔNG BỎ

Một trong những tâm bệnh lớn nhất của phàm phu là sự tiếc nuối những kinh nghiệm, cho dù đó là những lỗi mòn không còn dùng được nữa. Trong Trường Bộ Kinh, ngài Đồng Tử Ca Diếp (Kumarakassapa) có kể cho vua Payasi nghe câu chuyện ngụ ngôn về hai người bạn cùng đi buôn với nhau. Trên đường, hai người nhìn thấy một đồng bông sợi còn tốt, có thể đem bán được, nên chia nhau vác lên vai. Sau đó cứ mỗi đoạn đường họ lại nhìn thấy một thứ khác quý giá hơn và một trong hai ông cứ bỏ cái cũ và cầm cái mới, cuối cùng thì ông ta bỏ đi bao bạc để chừa sức vác bao vàng và trở về giàu có sung túc một đời. Riêng người thứ hai vì tiếc công đã vác bao vải từ đầu nên trước sau tài sản của ông chỉ có chừng đó. Ông từ chối tất cả cơ hội làm giàu chỉ vì chút nặng lòng đối với công khó của mình đã bỏ ra cho bao bông. Như trong ca dao Việt Nam có câu:

Cầm vàng mà lợi qua sông,
Vàng rơi không tiếc
Tiếc công cầm vàng.

Điểm khác biệt lớn nhất của bậc hiền nhân với kẻ phàm phu là sự can đảm bỏ cái nhỏ để được cái lớn, bỏ cái thấp để được cái cao, bỏ cái hẹp để được cái rộng. Bồ tát Tất Đạt chỉ vì thấy người bệnh và xác chết rồi thì bỏ ngai vàng mà đi xuất gia. Sau đó đắc hết 5 tầng thiền Sắc giới, Ngài vẫn xem như không có gì mà tiếp tục tìm thầy học đạo và đắc được thêm 4 tầng thiền Vô Sắc rồi ngài cũng bỏ.

Con đường giải thoát thật ra là một hành trình buông bỏ. Nhiều người học đạo cứ mong mình sẽ Được cái này, Đắc cái nọ trong khi ý nghĩa thật sự của việc tu hành là để Buông Bỏ được bao nhiêu thứ. Ngay đến việc bố thí, trì giới cũng phải được xem là cơ hội để bỏ đi những ác pháp nhiều hơn là sự tích tập cái gì đó. Bởi lẽ trong vô số kiếp sanh tử ta từng bố thí, trì giới những đã có bao giờ ta nghĩ đến việc buông bỏ phiền não hay chưa. Đó là lý do vì sao mãi đến tận giờ ta vẫn còn ở đây.